

Projekt

z dnia 8 grudnia 2020 r.

Zatwierdzony przez

**UCHWAŁA NR XVI/171/20
RADY GMINY KURZĘTNIK**

z dnia 1 grudnia 2020 r.

w sprawie przyjęcia Strategii rozwiązywania problemów społecznych w Gminie Kurzętnik

Na podstawie art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 713 z późn. zm.), art. 17 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1876) Rada Gminy Kurzętnik uchwala co następuje:

§ 1. Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Kurzętnik na lata 2021-2025 przygotowanej na podstawie opracowanego dokumentu pn. Diagnoza lokalnych zagrożeń społecznych dla GMINY KURZĘTNIK 2020.

§ 2. Wykonanie uchwały zleca się Wójtowi Gminy Kurzętnik.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy

Zbigniew Lewicki

2021-2025

Strategia rozwiązywania problemów społecznych w Gminie Kurzętnik na lata 2021-2025

Gmina
KURZĘTNIK

2021-2025

Spis treści

CZĘŚĆ I - WSTĘP	3
1. Wprowadzenie	4
2. Metodologia	7
3. Założenia polityki społecznej (Europa, kraj, województwo i powiat).....	8
A. STRATEGIA NA RZECZ ODPOWIEDZIALNEGO ROZWOJU DO ROKU 2020 (Z PERSPEKTYWĄ DO 2030 R.)	8
B. KRAJOWA STRATEGIA ROZWOJU REGIONALNEGO 2030	8
C. STRATEGIA ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU TRANSPORTU DO 2030 ROKU	9
D. STRATEGIA ROZWOJU KAPITAŁU LUDZKIEGO 2030	10
E. DŁUGOOKRESOWA STRATEGIA ROZWOJU KRAJU "POLSKA 2030. TRZECIA FALA NOWOCZESNOŚCI"	10
4. Podstawy prawne	12
CZĘŚĆ II – DIAGNOZA.....	14
1. Charakterystyka Gminy Kurzętnik	15
2. Historia Kurzętnika	18
3. Demografia Kurzętnika.....	19
4. Rynek pracy	22
5. Edukacja	24
6. Mieszkania w gminie Kurzętnik.....	26
7. Przestępczość	28
8. Działalność Ośrodka Pomocy Społecznej	29
9. Współpraca z innymi społecznościami samorządowymi.....	31
10. Ochrona środowiska.....	32
11. Finanse publiczne	33
CZĘŚĆ III - PROGRAMOWA.....	34
1. Misja.....	35
2. Cele strategiczne	36
3. Realizatorzy działań Strategii	42

4.	Monitoring i ewaluacja.....	42
5.	Wskaźniki stopnia efektywności i realizacji strategii.....	43
6.	Cechy programów i projektów	44
7.	Źródła finansowania.....	44
8.	Oczekiwane efekty działań.....	45
9.	Uwagi końcowe	46

CZĘŚĆ I - WSTĘP

Część pierwsza zawiera podstawowe informacje dotyczące zasad konstruowania strategii. Przedstawione zostały w niej aspekty prawne, będące podstawą działania samorządu lokalnego oraz związek analizy wraz z innymi dokumentami strategicznymi funkcjonującymi na różnych poziomach administrowania i społeczności.

1. Wprowadzenie

Strategie rozwiązywania problemów społecznych to względnie trwałe wzory interwencji społecznych podejmowanych w celu poprawy tych zjawisk, występujących w obrębie danej społeczności, które oceniane są negatywnie. Mówiąc o gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych, należy mieć na myśli w szczególności działania publicznych i prywatnych instytucji pomocy społecznej (i pokrewnych), prowadzone na terenie gminy, podejmowane dla poprawy warunków zaspokojenia potrzeb przez wybrane kategorie osób i rodzin, mieszkańców gminy.

W oparciu o uzyskane informacje i materiały został przygotowany dokument, który pozwoli na racjonalizację lokalnej polityki społecznej oraz wskaże obszary, które w najbliższym czasie powinny stać się przedmiotem szczególnej troski władz lokalnych.

W ramach prac związanych z opracowaniem Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na terenie Gminy Kurzętnik uwzględnione zostały obowiązujące zasady polityki społecznej, a więc:

- zasada pomocniczości (subsydiarności) – która polega na tym, że najpierw jednostka pomaga sobie sama, potem liczy na pomoc rodziny. Jeśli ta nie może pomóc, to powinna to zrobić społeczność lokalna (organizacje pozarządowe, a następnie samorząd), a na końcu państwo. Państwowa pomoc społeczna powinna być uruchamiana tylko wtedy, gdy inne drogi pomocy są zdecydowanie mniej efektywne lub niemożliwe do zastosowania. Taka kolej rzeczy kształtuje odpowiedzialność za własne życie i życie innych ludzi, wzmacnia więzi społeczne, daje poczucie samorealizacji i własnej wartości, sprzyja zaspokajaniu potrzeby przynależności do wspólnoty lokalnej, zaspokaja potrzebę bezpieczeństwa i wzajemności („dziś ja tobie, jutro ty mnie”), nie ubezwłasnowolnia;
- zasada efektów odłożonych w czasie – jej istotą jest znaczny dystans czasowy pomiędzy bodźcem (działaniem mającym przekształcić rzeczywistość społeczną), a reakcją (pozytywnie rozumianą zmianą). Należy przy tym pamiętać, że „odkładany w czasie”, a więc odległy efekt wprowadzanych zmian (które często nie mogą być szybkie z przyczyn oczywistych) nierzadko wywołuje rozgoryczenie, niepokój, pretensje, a nawet odruchy protestu, buntu, nawet rozruchy. Zwłaszcza wtedy, kiedy zmiany dotyczą większości społeczeństwa lub dużych jego grup czy kategorii;
- zasada szerokiego zasięgu skutków, inaczej zasada promieniowania efektów – polega ona na tym, że działania podejmowane w obrębie któregoś z obszarów polityki społecznej, czy któregoś z jej podmiotów obejmują swoim wpływem również ich szersze lub węższe „obrzeża”, np. jeżeli pomoc społeczna skutecznie pomogła sąsiadom, to wzrasta poczucie bezpieczeństwa wśród współmieszkańców;

- zasada akceptacji społecznej – związana jest ona z tym, że jeżeli działania władz budzą pozytywne emocje społeczne (np. organizowanie wakacji dla dzieci czy rozgrywek sportowych), wówczas efekt jest szybki. To wzmacnia więzi pomiędzy decydentami, realizatorami i ich otoczeniem. Jeśli natomiast władza lokalna musi zabiegać o akceptację swoich zamiarów, wówczas należy przygotować plan, który powinien zawierać:
 - wyjaśnienie celu podjętego działania,
 - jawność wszelkich poczynąń,
 - poparcie zadania przez uznane w środowisku autorytety,
 - akcję informacyjną poprzedzającą podejmowane decyzje,
 - zaangażowanie do realizacji celu i poszczególnych jego etapów jak największej liczby osób i instytucji,
 - obserwowanie, wskazywanie i podkreślanie pierwszych sukcesów i wspólnego ich świętowania,
 - ujawnianie trudności i ewentualnych niepowodzeń;
- zasada kontroli społecznej – związana jest z bieżącym monitoringiem postępów w realizacji działań przez społeczność lokalną;
- zasada aktywności i zaangażowania - polega na włączaniu (na różnych zasadach, pod różnymi pozorami i do różnych zadań) w lokalne życie społeczne jak największej grupy mieszkańców;
- zasada kompleksowości i sprzężenia zwrotnego – wiąże się ona z tym, że jakiekolwiek zmiany dokonane w jednym obszarze życia zawsze powodują zmiany w innych jego dziedzinach;
- zasada pozornego altruizmu – związana jest ona z osobowością człowieka. Należy pamiętać, że wprowadzając czy planując jakieś działania społeczne, często argumentujemy to dobrem powszechnym: musimy pomóc ludziom starym i niepełnosprawnym, bezradnym (dzieciom), bezdomnym. Trzeba jednak zawsze mieć na uwadze, że realizowany model ładu społecznego ma swoje różne strony – tę ogólną, ideową, dającą poczucie uczestnictwa i zgodę na społeczne czynienie czegoś dobrego i inną, wyrażającą się w pytaniu: „Co ja z tego będę mieć?”

Polityka społeczna w kontekście generacyjnym ma konkretne zastosowania:

Dla pokolenia pracującego

- Aktywizacja

- Wykorzystanie potencjału wszystkich pracowników, w tym osób obecnie nieaktywnych
 - Osoby w wieku 50+
 - Osoby z niepełnosprawnościami

Dla dzieci i młodzieży

- Inwestycje w edukację
- Budowanie przyszłego kapitału ludzkiego i społecznego
- Polityka rodzinna - działania na rzecz dzieci
- Ograniczanie ubóstwa dzieci

Dla osób starszych

- Integracja społeczna
- Rozwój usług opiekuńczych w świetle postępującego wydłużania się trwania życia

Funkcjonujące w środowisku lokalnym kwestie i problemy społeczne prowadzą do wykluczenia społecznego, czyli sytuacji uniemożliwiającej lub znacznie utrudniającej jednostce lub grupie zgodne z prawem pełnienie ról społecznych, korzystanie z dóbr publicznych i infrastruktury społecznej, gromadzenie zasobów i zdobywanie dochodów w godny sposób. Środkiem umożliwiającym przeciwdziałanie tej sytuacji jest integracja społeczna oparta na zasadach dialogu, wzajemności i równorzędności.

2. Metodologia

Dane wykorzystywane w niniejszej analizie pochodzą między innymi z Urzędu Gminy, Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, Komendy Powiatowej Policji i Głównego Urzędu Statystycznego (Bank Danych Regionalnych – źródło internetowe).

Badanie przeprowadzono na terenie Gminy Kurzętnik na reprezentatywnej próbie mieszkańców. Badania polegały na wypełnianiu ankiet internetowych i papierowych przez losową próbkę reprezentantów poszczególnych grup na terenie gminy, tj. dorośli, dzieci i sprzedawcy napojów alkoholowych. Objęły swoim zasięgiem takie zagadnienia jak: ważność problemów społecznych na terenie Gminy, bezrobocie, wykluczenie społeczne, spożywanie alkoholu, rynek alkoholowy, działania władz lokalnych, przemoc w rodzinie, dostępność narkotyków w środowisku lokalnym, zagrożenia płynące z występowania cyberprzemocy oraz gier hazardowych.

Schemat metodologii opracowywania dokumentu:

Ramy prawne i

dokumentów

Źródła zastane,

analiza zasobów

Misja, Cele

Programowanie

kierunki działań

3. Założenia polityki społecznej (Europa, kraj, województwo i powiat)

A. STRATEGIA NA RZECZ ODPOWIEDZIALNEGO ROZWOJU DO ROKU 2020 (Z PERSPEKTYWĄ DO 2030 R.)

Strategia została przyjęta Uchwałą Nr 8 Rady Ministrów z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie przyjęcia Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.) (M.P. 2017 poz. 260). Głównym celem Strategii jest tworzenie warunków dla wzrostu dochodów mieszkańców Polski przy jednoczesnym wzroście spójności w wymiarze społecznym, ekonomicznym, środowiskowym i terytorialnym.

W dokumencie określono następujące cele szczegółowe:

- Cel szczegółowy I – Trwały wzrost gospodarczy oparty coraz silniej o wiedzę, dane i doskonałość organizacyjną
- Cel szczegółowy II – Rozwój społecznie wrażliwy i terytorialnie zrównoważony
- Cel szczegółowy III – Skuteczne państwo i instytucje służące wzrostowi oraz włączeniu społecznemu i gospodarczemu

Cele zakładane do realizacji przez Gminę Kurzętnik wpisują się w cele i kierunki działań zawarte w Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju, głównie w cel szczegółowy III – Skuteczne państwo i instytucje służące wzrostowi oraz włączeniu społecznemu i gospodarczemu, kierunek interwencji – zwiększenie efektywności programowania rozwoju poprzez zintegrowanie planowania przestrzennego i społeczno-gospodarczego oraz zapewnienie realnej partycypacji społecznej, a także Cel szczegółowy II – Rozwój społecznie wrażliwy i terytorialnie zrównoważony, kierunki interwencji – aktywne gospodarczo i przyjazne mieszkańcom Gminy, rozwój obszarów wiejskich i wzmocnienie sprawności administracyjnej samorządów terytorialnych oraz ich zdolności do współpracy z partnerami na rzecz rozwoju.

B. KRAJOWA STRATEGIA ROZWOJU REGIONALNEGO 2030

Jest to podstawowy dokument strategiczny polityki regionalnej państwa w perspektywie do 2030 r. i został przyjęty przez Radę Ministrów Uchwałą nr 102 z dnia 17 września 2019 r. (M.P. 2019 poz. 1060). Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030 rozwija postanowienia Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.). Głównym celem polityki regionalnej jest efektywne wykorzystanie endogenicznych potencjałów terytoriów i ich specjalizacji dla osiągnięcia zrównoważonego rozwoju kraju, co tworzyć będzie warunki do wzrostu dochodów

mieszkańców Polski przy jednoczesnym osiągnięciu spójności w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym.

Powyższy cel realizowany jest poprzez trzy cele szczegółowe polityki regionalnej:

1. Zwiększenie spójności rozwoju kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym.
2. Wzmacnianie regionalnych przewag konkurencyjnych.
3. Podniesienie jakości zarządzania i wdrażania polityk ukierunkowanych terytorialnie.

Założenia strategiczne Gminy Kurzętnik zostały określone z uwzględnieniem postanowień Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030.

C. STRATEGIA ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU TRANSPORTU DO 2030 ROKU

Strategia została przyjęta przez Radę Ministrów Uchwałą nr 105 z dnia 24 września 2019 r. (M.P. z 2019 r. poz. 1054).

Cel główny Strategii brzmi: Zwiększenie dostępności transportowej oraz poprawa bezpieczeństwa ruchu uczestników i efektywności sektora transportowego, przez tworzenie spójnego, zrównoważonego, innowacyjnego i przyjaznego użytkownikowi systemu transportowego w wymiarze krajowym, europejskim i globalnym. Zrealizowanie powyższego celu wymagać będzie osiągnięcia następujących kierunków interwencji:

- kierunek interwencji 1: budowa zintegrowanej, wzajemnie powiązanej sieci transportowej służącej konkurencyjnej gospodarce;
- kierunek interwencji 2: poprawa sposobu organizacji i zarządzania systemem transportowym;
- kierunek interwencji 3: zmiany w indywidualnej i zbiorowej mobilności;
- kierunek interwencji 4: poprawa bezpieczeństwa uczestników ruchu oraz przewożonych towarów;
- kierunek interwencji 5: ograniczanie negatywnego wpływu transportu na środowisko;
- kierunek interwencji 6: poprawa efektywności wykorzystania publicznych środków na przedsięwzięcia transportowe.

Założenia strategiczne Gminy Kurzętnik, obejmujące wykorzystanie potencjału ze względu na położenie i dostępność komunikacyjną, a także dalsze prace w zakresie rozwoju i modernizacji infrastruktury drogowej, w tym poprawy bezpieczeństwa uczestników ruchu drogowego, wpłyną na osiągnięcie celu głównego Strategii Zrównoważonego Rozwoju Transportu do 2030 r.

D. STRATEGIA ROZWOJU KAPITAŁU LUDZKIEGO 2030

Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego jest jedną z dziewięciu strategii sektorowych realizujących średnio i długookresową strategię rozwoju kraju i strategią kluczową w zakresie rynku pracy.

Głównym celem SRKL jest rozwijanie kapitału ludzkiego poprzez wydobywanie potencjałów osób w taki sposób, by mogły w pełni uczestniczyć w życiu społecznym, politycznym i ekonomicznym na wszystkich etapach życia.

Cele szczegółowe obejmują:

- ✓ wzrost zatrudnienia;
- ✓ wydłużenie aktywności zawodowej i zapewnienie lepszej jakości funkcjonowania osób starszych;
- ✓ poprawa sytuacji osób i grup zagrożonych wykluczeniem społecznym;
- ✓ poprawa zdrowia obywateli oraz podniesienie efektywności opieki zdrowotnej;
- ✓ podniesienie poziomu kompetencji i kwalifikacji obywateli

Zobowiązanie do opracowania strategii zawarte zostało w Umowie Partnerstwa – zatwierdzonej przez Komisję Europejską 23 października 2017 r. na podstawie decyzji wykonawczej C(2017) 6994 (notyfikowana 24 października 2017 r.). 25 stycznia 2019 roku Rada Ministrów Uchwałą nr 12/2019 przyjęła dokument „Zintegrowana Strategia Umiejętności 2030 (część ogólna)”. Dokument ten określa priorytety i główne kierunki działania krajowej polityki na rzecz rozwoju umiejętności. Część szczegółowa Strategii – rozwijana we współpracy z OECD, będzie zawierać m.in. rozszerzoną diagnozę, katalog podejmowanych i planowanych działań, a także mechanizmy wdrażania.

E. DŁUGOOKRESOWA STRATEGIA ROZWOJU KRAJU „POLSKA 2030. TRZECIA FALA NOWOCZESNOŚCI”

Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju „Polska 2030. Trzecia fala nowoczesności” to dokument rządu RP o charakterze analitycznym i rekomendacyjnym. Określa on główne trendy, wyzwania i scenariusze rozwoju społeczno-gospodarczego Polski, a także kierunki przestrzennego zagospodarowania kraju, z uwzględnieniem zrównoważonego rozwoju.

Głównym celem dokumentu Polska 2030 jest poprawa jakości życia Polaków. Projekt kładzie nacisk na jednoczesny rozwój w trzech strategicznych obszarach:

- konkurencyjności i innowacyjności gospodarki
- równoważenia potencjału rozwojowego regionów Polski
- efektywności i sprawności państwa

W swojej treści obejmuje założenia długofalowe, obejmujące prawie dwudziestoletni zakres działań. Przedstawia różnorodne zagadnienia, w związku z tym może ulegać modyfikacjom. Cele Strategii, działania z tym związane, a także przedstawione kierunki inwestycji mogą być realizowane i osiągnąć w różnych okresach.

4. Podstawy prawne

Opracowanie Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Kurzętnik oraz jej wdrażanie, odpowiada właściwym przepisom prawnym, do których należą:

- ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r., poz. 713 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2020 r. poz. 1876),
- ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2020 r. poz. 821),
- ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2020 r. poz. 1057),
- ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2020 r. poz. 1409),
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2020 r. poz. 218 z późn. zm.);
- ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2019 r. poz. 2277 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2020 r. poz. 1327),
- ustawa z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz. U. z 2020 r. poz. 326 z późn. zm),
- ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2020 r. poz. 111 z późn. zm),
- ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionych do alimentów (Dz. U. z 2020 r. poz. 808 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 176),
- ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2020 r. poz. 685),
- ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych ((Dz. U. z 2020 r. poz. 426 z późn. zm.),

- ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2020 r. poz. 1398 z późn. zm.).

CZĘŚĆ II – DIAGNOZA

Część diagnostyczna zawiera diagnozę problemów społecznych Gminy. Diagnoza została oparta na badaniu źródeł zastanych.

1. Charakterystyka Gminy Kurzętnik

Gmina
KURZĘTNIK

Gmina Kurzętnik jest gminą wiejską położoną w południowo – zachodniej części województwa warmińsko mazurskiego na południu powiatu nowomiejskiego.

Gmina Kurzętnik zajmuje powierzchnię 149,86 km². Obejmuje swoim zasięgiem wschodni kraniec Pojezierza Brodnickiego. Siedziba Urzędu Gminy znajduje się w Kurzętniku. Na terenie gminy znajduje się 19 sołectw. Gminy sąsiadujące z gminą Kurzętnik to: Biskupiec, Nowe Miasto Lubawskie, Grodziczno i gmina miejska Nowe Miasto Lubawskie oraz gminy Zbiczno i Brzozie w obrębie województwa kujawsko-pomorskiego.

Rys. Położenie Gminy Kurzętnik, źródło: Google Maps

Powierzchnia gminy wynosi 149,86 km², gdzie użytki rolne stanowią 71% ogólnej powierzchni gminy, lasy i grunty leśne 17%, a pozostałe grunty i nieużytki 12%. Siedzibą gminy jest wieś Kurzętnik. Jednak do 1905r. miejscowość ta posiadała prawa miejskie. Kurzętnik położony jest nad rzeką Drwęcą, przy drodze krajowej nr 15, 3 km od Nowego Miasta Lubawskiego.

Gmina Kurzętnik w 1993r. została włączona do obszaru o największych wartościach przyrodniczych i małym zanieczyszczeniu „Zielone Płuca Polski”. Gmina Kurzętnik to wyjątkowe miejsce przy granicy Warmii i Kujaw. Gmina położona jest przy kameralnych jeziorach z dala od zatłoczonych szlaków żeglarskich. Dużą jej zaletą jest sosnowy mikroklimat szlaków rowerowych i pieszych. Atrakcją

turystyczną są na pewno ruiny zamku, ścieżka dydaktyczna połączona z drogą krzyżową oraz amfiteatrem. Amfiteatr jest o tyle ciekawym miejscem, że oprócz funkcji kulturalnych jest też punktem widokowym na panoramę całej miejscowości i rozległą dolinę rzeki Drwęcy. W Gminie Kurzętnik znajduje się również największe jezioro Pojezierza Brodnickiego, które nazywa się Jezioro Wielkie Partęczyny – powierzchnia jeziora wynosi 340ha, maksymalna głębokość – 31,6m, lustro wody położone jest na wysokości 77 m n.p.m. Posiada urozmaiconą linię brzegową, liczne wyspy, półwyspy i zatoki, a jego brzegi są wysokie i niemal całkowicie zalesione. Jezioro to jest zbiornikiem wodnym o bardzo urozmaiconym rybołowie, spotkać tu można m.in. płocie, leszcze, węgorze, okonie, szczupaki, liny, krąpy, sielawy, sumy pospolite, sieje i miętusy, ale także raki wodne.

Rys. Jezioro Wielkie Partęczyny, źródło: https://pl.wikipedia.org/wiki/Wielkie_Part%C4%99czyny

Oprócz tego na terenie Gminy znajdują się jeszcze 2 jeziora – Jezioro Skarlińskie i Jezioro Wielkie Dębno. Ciekawymi walorami naturalnymi są również:

- Głaz narzutowy o rozmiarach 8x1 m w parku podworskim w Kurzętniku
- Drzewo modrzew europejski o wys. 22 m i obwodzie 230 cm we wsi Brzozie Lubawskie
- Wspomniana wcześniej rzeka Drwęca, która jest największym w kraju ichtiologicznym rezerwatem przyrody. Drwęca jest rzeką typowo niziną, silnie meandrującą i jest atrakcyjnym szlakiem kajakowym/wodnym.
- Brodnicki Park Krajobrazowy, który jest atrakcyjny przyrodniczo ze względu na różnorodność i bogactwo gatunków flory i fauny. W skład Parku wchodzi 2 rezerваты przyrody: torfowiskowy Rezerwat „Żurawie Bagno” oraz florystyczny rezerwat „Wyspa” na Jeziorze Partęczyny.
- Rezerваты przyrody: Bagno Mostki, Żurawie Bagno.
- Użytki ekologiczne: Tereszowskie Łąki, Łąka nad Drwęcą, Nielbark

Do zabytków architektonicznych, na które zdecydowanie warto zwrócić uwagę zaliczyć można:

- Ruiny zamku z XIII w. w Kurzętniku
- Kościół gotycki w Kurzętniku, trójnawowy z XIV w. przebudowany w II poł. XVII w.
- Historyczny, dobrze zachowany zespół budynków wokół rynku, również w Kurzętniku
- Kościół barokowy w Mikołajkach zbudowany w 1780 r.

Rys. Kościół gotycki w Kurzętniku, źródło: <http://polskaniezwykla.pl/web/gallery/photo,231912.html>

W Gminie Kurzętnik oprócz letniej turystyki i sportów (wspomniana turystyka piesza i rowerowa), można także skorzystać z zimowych, zwłaszcza, że pagórkowaty teren Gminy temu sprzyja – w styczniu 2016r. otwarto ośrodek narciarski „Kurza Góra” z jedną z najdłuższych w regionie tras zjazdowych, parkiem rozrywki dla dzieci, szkółką narciarską i wypożyczalnią sprzętu. Kurza Góra to całoroczny obiekt mieszczący się w Kurzętniku w powiecie nowomiejskim. Zimą to przede wszystkim: najdłuższa trasa zjazdowa w północnej Polsce, trzy oświetlone, zróżnicowane trasy narciarskie, zimowy park rozrywki dla najmłodszych, lodowisko o powierzchni 800 m² oraz Szkoła Narciarska „Kurza Akademia”.

2. Historia Kurzętnika

Kurzętnik to miejscowość o genezie średniowiecznej. Pierwsza wzmianka pojawia się w roku 1291, gdzie biskup chełmiński Werner nadał kapitulie chełmińskiej ziemię w okolicy góry Chornichium. Historia Gminy Kurzętnik związana jest również z bitwą grunwaldzką 11 lipca 1410 r., jak i potopem szwedzkim w 1659 r. W czasie II wojny światowej na terenie parafii mieścił się podobóz Stutthofu. Kurzętnik początkowo był osadą ludności słowiańskiej – w 1330 r. przy zamku kapitulnym uzyskała prawa miejskie. Herb i pierwsza znana pieczęć Kurzętnika pochodzą z XIV w. i zawierają wizerunek koguta. Miasteczko otoczone było murami, miało kwadratowy rynek, od którego odchodziły regularnie ulice – co świadczy o handlowym rozplanowaniu miasta. Kurzętnik od XIV w do 1905 r. posiadał prawa miejskie.

Kulturowo działają tu:

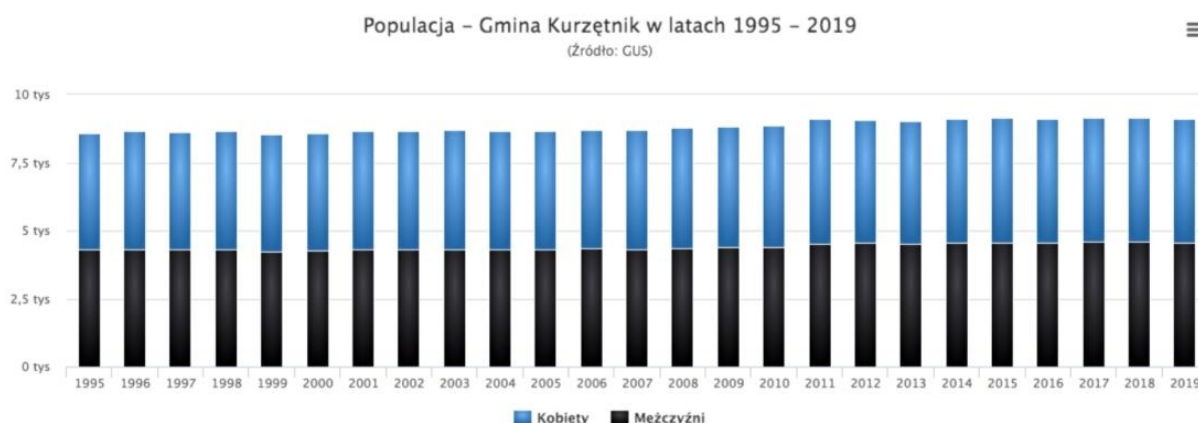
- Gminne Centrum Kultury
- Zespół „Anibabki”
- Stowarzyszenie Rozwoju Gminy Kurzętnik
- Gminna Biblioteka Publiczna
- Młodzieżowa Orkiestra Dęta
- Zespół dziecięcy „Kurczaki”

W Gminie organizowany jest również Przegląd Kabaretów Wiejskich „Hi Hi Ha Ha”.

3. Demografia Kurzętnika

Gmina Kurzętnik ma 9 111 mieszkańców, z czego 49,9% stanowią kobiety, a 50,1% mężczyźni. W latach 2002-2019 liczba mieszkańców wzrosła o 5,0%. Średni wiek mieszkańców wynosi 38,4 lat i jest mniejszy od średniego wieku mieszkańców województwa warmińsko-mazurskiego oraz mniejszy od średniego wieku mieszkańców całej Polski.

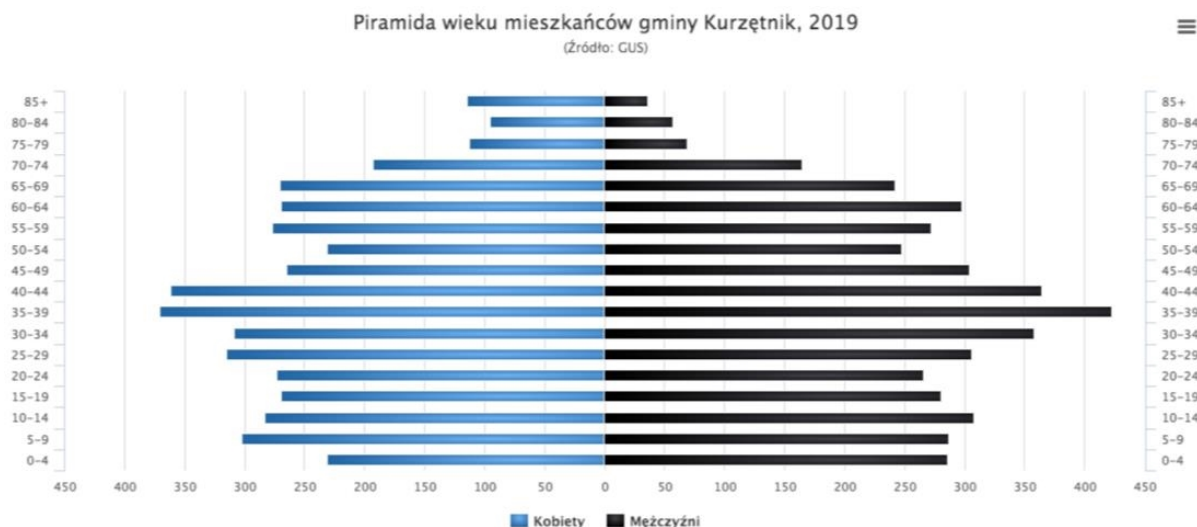
Mieszkańcy gminy Kurzętnik zawarli w 2019 roku 48 małżeństw, co odpowiada 5,3 małżeństwom na 1000 mieszkańców. Jest to znacznie więcej od wartości dla województwa warmińsko-mazurskiego oraz znacznie więcej od wartości dla Polski. W tym samym okresie odnotowano 1,6 rozwodów przypadających na 1000 mieszkańców. 29,4% mieszkańców gminy Kurzętnik jest stanu wolnego, 57,9% żyje w małżeństwie, 3,0% mieszkańców jest po rozwodzie, a 9,1% to wdowy/wdowcy.

Źródło: https://www.polskawliczbach.pl/gmina_Kurzetnik

Gmina Kurzętnik ma dodatni przyrost naturalny wynoszący 20. Odpowiada to przyrostowi naturalnemu 2,19 na 1000 mieszkańców gminy Kurzętnik. W 2019 roku urodziło się 92 dzieci, w tym 52,2% dziewczynek i 47,8% chłopców. Średnia waga noworodków to 3 439 gramów. Współczynnik dynamiki demograficznej, czyli stosunek liczby urodzeń żywych do liczby zgonów wynosi 1,11 i jest znacznie większy od średniej dla województwa oraz znacznie większy od współczynnika dynamiki demograficznej dla całego kraju.

W 2018 roku 35,1% zgonów w gminie Kurzętnik spowodowanych było chorobami układu krążenia, przyczyną 32,0% zgonów w gminie Kurzętnik były nowotwory, a 5,9% zgonów spowodowanych było chorobami układu oddechowego. Na 1000 ludności gminy Kurzętnik przypada 7.9 zgonów. Jest to znacznie mniej od wartości średniej dla województwa warmińsko-mazurskiego oraz znacznie mniej od wartości średniej dla kraju.

Źródło: https://www.polskawliczbach.pl/gmina_Kurzetnik#demografia-w-pigulce

W 2019 roku zarejestrowano 116 zameldowań w ruchu wewnętrznym oraz 115 wymeldowań, w wyniku czego saldo migracji wewnętrznych wynosi dla gminy Kurzętnik 1. W tym samym roku 1 osoba zameldowała się z zagranicy oraz zarejestrowano 1 wymeldowanie za granicę - daje to saldo migracji zagranicznych wynoszące 0.

60,0% mieszkańców gminy Kurzętnik jest w wieku produkcyjnym, 22,2% w wieku przedprodukcyjnym, a 17,8% mieszkańców jest w wieku poprodukcyjnym.

Liczba mieszkańców w poszczególnych miejscowościach, stan na dzień 31 grudnia 2019 r.:

Lp.	Nazwa miejscowości	Ilość mieszkańców – pobyt stały
1.	Bratuszewo	214
2.	Brzozie Lubawskie	630
3.	Kamionka	148
4.	Kąciki	108
5.	Krzemieniewo	333
6.	Kurzętnik	3.163
7.	Lipowiec	359
8.	Małe Bałówki	211
9.	Marzęcice	983
10.	Mikołajki	396
11.	Nielbark	437
12.	Otręba	138
13.	Sugajenko	266
14.	Szafarnia	317
15.	Tereszewo	593
16.	Tomaszewo	193
17.	Wawrowice	278
18.	Wielkie Bałówki	324
	Razem	9.091

Źródło: Raport o stanie Gminy Kurzętnik za rok 2019

4. Rynek pracy

W gminie Kurzętnik na 1000 mieszkańców pracują 172 osoby. 47,1% wszystkich pracujących ogółem stanowią kobiety, a 52,9% mężczyźni. Bezrobocie rejestrowane w gminie Kurzętnik wynosiło w 2019 roku 6,3% (8,9% wśród kobiet i 4,1% wśród mężczyzn). W 2018 roku przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w gminie Kurzętnik wynosiło 3 439,34 PLN, co odpowiada 71.10% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w Polsce.

Wśród aktywnych zawodowo mieszkańców gminy Kurzętnik 750 osób wyjeżdża do pracy do innych gmin, a 545 pracujących przyjeżdża do pracy spoza gminy - tak więc saldo przyjazdów i wyjazdów do pracy wynosi -205. 40,1% aktywnych zawodowo mieszkańców gminy Kurzętnik pracuje w sektorze rolniczym (rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo), 31,6% w przemyśle i budownictwie, a 9,9% w sektorze usługowym (handel, naprawa pojazdów, transport, zakwaterowanie i gastronomia, informacja i komunikacja) oraz 0,8% pracuje w sektorze finansowym (działalność finansowa i ubezpieczeniowa, obsługa rynku nieruchomości).

Źródło: https://www.polskawliczbach.pl/gmina_Kurzetnik

W gminie Kurzętnik w roku 2019 w rejestrze REGON zarejestrowanych było 668 podmiotów gospodarki narodowej, z czego 518 stanowiły osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą. W tymże roku zarejestrowano 72 nowe podmioty, a 39 podmiotów zostało wyrejestrowanych. Na przestrzeni lat 2009-2017 najwięcej (81) podmiotów zarejestrowano w roku 2013, a najmniej (44) w roku 2011. W tym samym okresie najwięcej (92) podmiotów wykreślono z rejestru REGON w 2009 roku, najmniej (39) podmiotów wyrejestrowano natomiast w 2019 roku. Według danych z rejestru REGON wśród podmiotów posiadających osobowość prawną w gminie Kurzętnik najwięcej (32) jest stanowiących spółki handlowe z ograniczoną odpowiedzialnością.

Źródło: https://www.polskawliczbach.pl/gmina_Kurzetnik

Analizując rejestr pod kątem liczby zatrudnionych pracowników można stwierdzić, że najwięcej (641) jest mikro-przedsiębiorstw, zatrudniających 0 - 9 pracowników. 5,2% (35) podmiotów jako rodzaj działalności deklaruowało rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo, jako przemysł i budownictwo swój rodzaj działalności deklaruowało 34,7% (232) podmiotów, a 60,0% (401) podmiotów w rejestrze zakwalifikowana jest jako pozostała działalność. Wśród osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą w gminie Kurzętnik najczęściej deklarowanymi rodzajami przeważającej działalności są budownictwo (25.7%) oraz handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (21.0%).

Rys. Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą w Gminie Kurzętnik

źródło: https://www.polskawliczbach.pl/gmina_Kurzetnik#dane-demograficzne

5. Edukacja

2 477 mieszkańców gminy Kurzętnik jest w wieku potencjalnej nauki (3-24 lata) (w tym 1 211 kobiet oraz 1 266 mężczyzn). Według Narodowego Spisu Powszechnego z 2011 roku 9,0% ludności posiada wykształcenie wyższe, 1,7% wykształcenie policealne, 9,7% średnie ogólnokształcące, a 13,0% średnie zawodowe. Wykształceniem zasadniczym zawodowym legitymuje się 31,0% mieszkańców gminy Kurzętnik, gimnazjalnym 6,0%, natomiast 28,1% podstawowym ukończonym. 1,5% mieszkańców zakończyło edukację przed ukończeniem szkoły podstawowej.

Źródło: https://www.polskawliczbach.pl/gmina_Kurzetnik

W porównaniu do całego województwa warmińsko-mazurskiego mieszkańcy gminy Kurzętnik mają znacznie niższy poziom wykształcenia. Wśród kobiet mieszkających w gminie Kurzętnik największy odsetek ma wykształcenie podstawowe ukończone (31,9%) oraz zasadnicze zawodowe (22,4%). Mężczyźni najczęściej mają wykształcenie zasadnicze zawodowe (39,9%) oraz podstawowe ukończone (24,1%).

W roku 2018 w gminie Kurzętnik mieściły się 2 przedszkola, w których do 8 oddziałów uczęszczało 193 dzieci (94 dziewczynki oraz 99 chłopców). Dostępnych było 150 miejsc. Dla porównania w 2008 roku w gminie Kurzętnik mieściło się 1 przedszkole, w którym do 4 oddziałów uczęszczało 95 dzieci (41 dziewczynek oraz 54 chłopców). Dostępnych było 50 miejsc.

16,6% mieszkańców gminy Kurzętnik w wieku potencjalnej nauki (3-24 lata) zalicza się do przedziału 3-6 lat - wychowanie przedszkolne (15,2% wśród dziewczynek i 17,9% wśród chłopców). Na tysiąc dzieci w wieku przedszkolnym 713 uczęszcza do placówek wychowania przedszkolnego. Na jedno miejsce w placówce wychowania przedszkolnego przypada 2,07 dzieci w wieku przedszkolnym. Placówkę mają 4 szkoły podstawowe, w których w 46 oddziałach uczyło się 902 uczniów (423 dziewczęta oraz 479 chłopców). Dla porównania w 2008 roku w gminie Kurzętnik placówkę miało 5 szkół podstawowych, w których w 37 oddziałach uczyło się 649 uczniów (326 dziewcząt oraz 323 chłopców).

W grupie wiekowej 3-24 lata na poziomie podstawowym (7-12 lat) kształci się 30,2% ludności (30,8% wśród dziewczynek i 29,6% wśród chłopców). Na 1 oddział w szkołach podstawowych przypada 19,6 uczniów. Współczynnik skolaryzacji brutto (stosunek wszystkich osób uczących się w szkołach podstawowych do osób w wieku 7-12 lat) wynosi 93,57. W gminie Kurzętnik znajduje się 1 Technikum, w którym w 17 oddziałach uczyło się 389 uczniów (176 kobiet oraz 213 mężczyzn). W 2018 zarejestrowano 72 absolwentów. W gminie Kurzętnik znajduje się również 1 Branżowa szkoła I stopnia, w której w 6 oddziałach uczyło się 138 uczniów (43 kobiety oraz 95 mężczyzn).

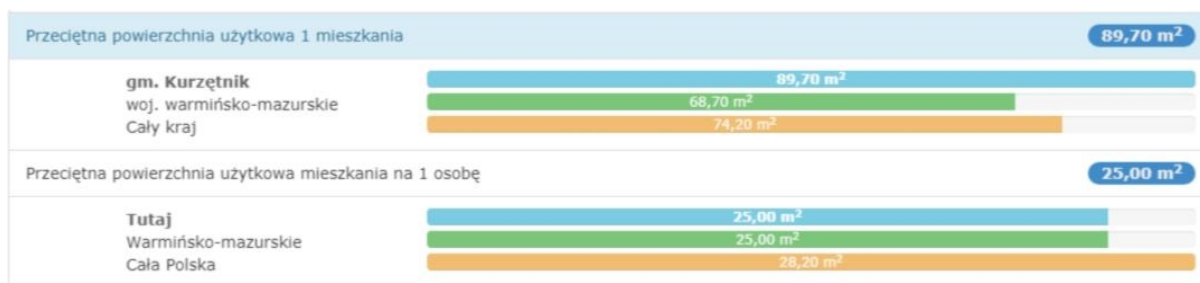

Źródło: https://www.polskawliczbach.pl/gmina_Kurzetnik

W grupie wiekowej 3-24 lata na poziomie ponadgimnazjalnym (16-18 lat) kształci się 17,8% mieszkańców (18,2% wśród dziewczyn i 17,5% wśród chłopaków). 23,0 uczniów przypada na oddział w branżowych szkołach I stopnia. 22,9 uczniów przypada na oddział w technikach dla młodzieży. W przedziale wiekowym odpowiadającym edukacji w szkołach wyższych (19-24 lat) znajduje się 21,8% mieszkańców gminy Kurzętnik w wieku potencjalnej nauki (22,5% kobiet i 21,0% mężczyzn).

6. Mieszkania w gminie Kurzętnik

W 2019 roku w gminie Kurzętnik oddano do użytku 84 mieszkania. Na każdych 1000 mieszkańców oddano więc do użytku 9,22 nowych lokali. Jest to wartość znacznie większa od wartości dla województwa warmińsko-mazurskiego oraz znacznie większa od średniej dla całej Polski. Całkowite zasoby mieszkaniowe w gminie Kurzętnik to 2 546 nieruchomości. Na każdych 1000 mieszkańców przypada zatem 279 mieszkań. Jest to wartość znacznie mniejsza od wartości dla województwa warmińsko-mazurskiego oraz znacznie mniejsza od średniej dla całej Polski.

Rys. Mieszkanie w gminie Kurzętnik

źródło: https://www.polskawliczbach.pl/gmina_Kurzetnik#dane-demograficzne

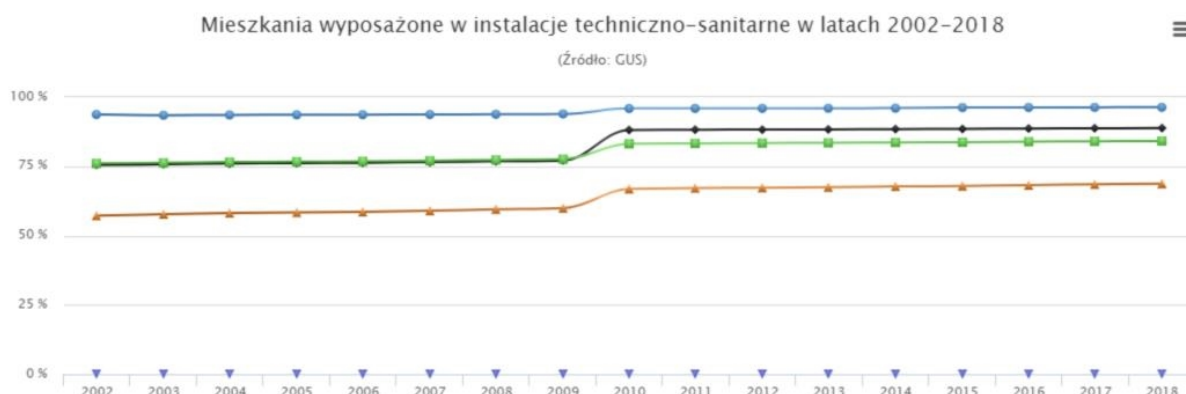
63,1% mieszkań zostało przeznaczonych na lokale społeczne czynszowe, 31,0% na cele indywidualne, 6,0% jako sprzedaż lub wynajem. Przeciętna liczba pokoi w nowo oddanych mieszkaniach w gminie Kurzętnik to 3,65 i jest porównywalna do przeciętnej liczby izb dla województwa warmińsko-mazurskiego oraz nieznacznie mniejsza od przeciętnej liczby pokoi w całej Polsce. Przeciętna powierzchnia użytkowa nieruchomości oddanej do użytkowania w 2019 roku w gminie Kurzętnik to 73,30 m² i jest znacznie mniejsza od przeciętnej powierzchni użytkowej dla województwa warmińsko-mazurskiego oraz znacznie mniejsza od przeciętnej powierzchni nieruchomości w całej Polsce.

Rys. Ilość izb w mieszkaniu w gminie Kurzętnik

źródło: https://www.polskawliczbach.pl/gmina_Kurzetnik#dane-demograficzne

Biorąc pod uwagę instalacje techniczno-sanitarne 96,31% mieszkań przyłączonych jest do wodociągu, 88,81% nieruchomości wyposażonych jest w ustęp spłukiwany, 84,13% mieszkań posiada łazienkę, 68,77% korzysta z centralnego ogrzewania, a 0,00% z gazu sieciowego.

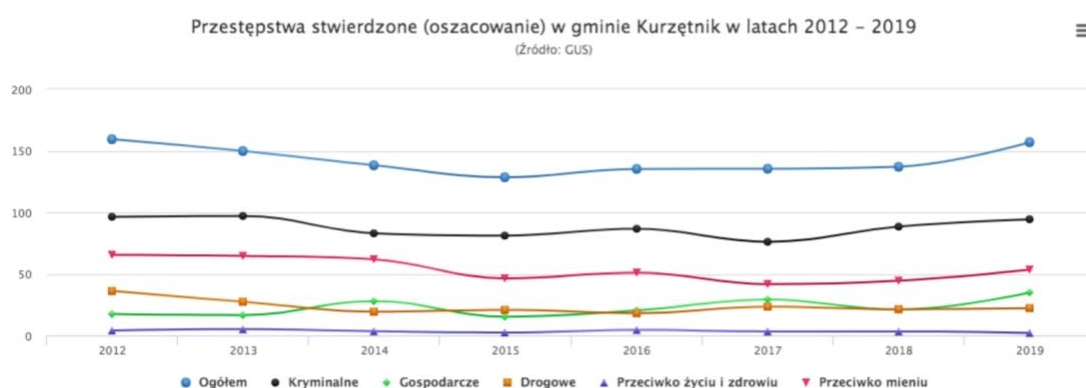

Rys. Instalacje techniczno sanitarne w Gminie Kurzętnik, źródło:

https://www.polskawliczbach.pl/gmina_Kurzetnik#dane-demograficzne

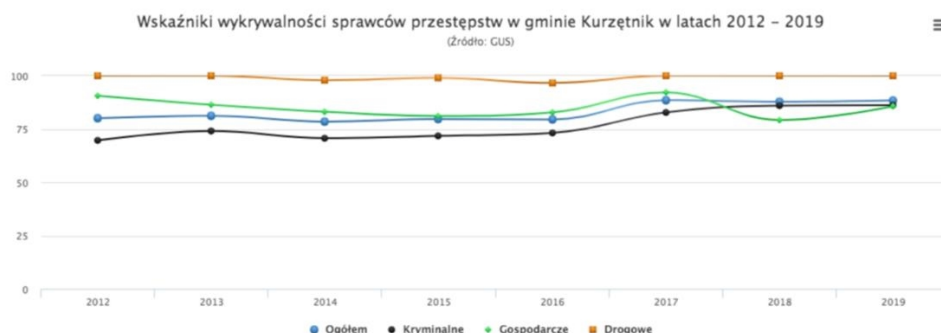
7. Przestępczość

W 2019 roku w gminie Kurzętnik stwierdzono szacunkowo (w oparciu o dane powiatowe) 157 przestępstw. Oznacza to, że na każdych 1000 mieszkańców odnotowano 17,20 przestępstw. Jest to wartość nieznacznie mniejsza od wartości dla województwa warmińsko-mazurskiego oraz znacznie mniejsza od średniej dla całej Polski. Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw dla wszystkich przestępstw ogółem w gminie Kurzętnik wynosi 88,40% i jest znacznie większy od wskaźnika wykrywalności dla województwa warmińsko-mazurskiego oraz znacznie większy od wskaźnika dla całej Polski.

Źródło: https://www.polskawliczbach.pl/gmina_Kurzetnik#poziom-przestepczosci

W przeliczeniu na 1000 mieszkańców gminy Kurzętnik najczęściej stwierdzono przestępstw o charakterze kryminalnym - 10,34 (wykrywalność 86%) oraz przeciwko mieniu - 5,85 (wykrywalność 70%). W dalszej kolejności odnotowano przestępstwa o charakterze gospodarczym - 3,83 (85%), drogowe - 2,44 (100%) oraz przeciwko życiu i zdrowiu - 0,23 (100%).

Źródło: https://www.polskawliczbach.pl/gmina_Kurzetnik#poziom-przestepczosci

8. Działalność Ośrodka Pomocy Społecznej

Beneficjentami świadczeń pomocy społecznej w 2019 r. było 658 osób, w tym: 291 osób w wieku produkcyjnym i 72 osoby w wieku poprodukcyjnym. W podziale na płeć, ze wsparcia socjalnego skorzystało 401 kobiet oraz 257 mężczyzn.

W ramach przeciwdziałania ubóstwu i bezrobociu:

- skierowano na prace społecznie użyteczne 17 osób,
- realizowano Projekt „Nowy profil usług społecznych w Klubie Integracji Społecznej” – edycja 2019 w ramach programu Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej: „Od wykluczenia do aktywizacji. Program pomocy osobom wykluczonym społecznie i zawodowo.” – 12 uczestników.

Na podstawie porozumienia zawartego z Brodnickim Centrum Caritas w Brodnicy w sprawie realizacji programu żywnościowego w ramach „Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014 – 2020, Podprogram 2019”, współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym - pomoc żywnościową otrzymały 674 osoby. Gmina Kurzętnik nie posiada placówek stacjonarnej pomocy społecznej.

Mieszkańcy Gminy Kurzętnik kierowani są do odpowiednich placówek na terenie województwa.

W 2019 r. opłacono pobyt 15 osób w domach pomocy społecznej, w tym:

- 4 osoby w domu dla przewlekłe psychicznie chorych,
- 1 osoba w domu dla niepełnosprawnych intelektualnie,
- 1 osoba w domu dla niepełnosprawnych fizycznie,
- 5 osób w domu dla przewlekłe somatycznie chorych,
- 4 osoby w domu dla osób starszych i przewlekłe somatycznie chorych.

Do schroniska skierowano 3 osoby i do schroniska z usługami opiekuńczego również 3 osoby.

Usługami opiekuńczymi objęto 29 osób i specjalistycznymi usługami opiekuńczymi dla osób z zaburzeniami psychicznymi objęto 32 osoby.

W 2019 r. w Centrum Aktywności Lokalnej w Wielkich Bałówkach utworzony został Klub Senior+ , w którym uczestniczyło 35 seniorów.

Opiekę nad dziećmi i młodzieżą w placówkach zawodowych, w tym interwencyjnych oraz rodzinach zastępczych spokrewnionych i niespokrewnionych organizuje powiat, a gmina ponosi częściowe koszty pobytu dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej.

W ramach realizacji Programu Wspierania Rodziny w Gminie Kurzętnik wsparciem asystenta rodziny objęto 27 rodzin.

W pieczy zastępczej przebywa 11 dzieci, z tego:

- 2 dzieci w rodzinie spokrewnionej,
- 5 dzieci w rodzinie niespokrewnionej,
- 3 dzieci w rodzinnym domu dziecka,
- 1 dziecko w domu dziecka.

9. Współpraca z innymi społecznościami samorządowymi

Na terenie Gminy Kurzętnik działa 13 stowarzyszeń, 5 fundacji oraz 3 uczniowskie kluby sportowe:

Stowarzyszenia:

1. Stowarzyszenie Rozwoju Gminy Kurzętnik,
2. Stowarzyszenie Prywatnych Właścicieli Domków Wypoczynkowych
Usytuowanych nad Jeziorem Wielkie Partęczyny,
3. Stowarzyszenie Klub Sportowy „Zamek” Kurzętnik,
4. Olsztyńskie Stowarzyszenie Producentów Drobiu,
5. Stowarzyszenie „Moja Wieś Wawrowice”,
6. Stowarzyszenie „Wspólnie dla Wsi”,
7. Stowarzyszenie Mieszkańców i Miłośników Szafarni,
8. Forum Animatorów Społecznych,
9. Bractwo Rycerskie Zamku Kurzętnik,
10. Stowarzyszenie „Kurzętnik Biega”,
11. Stowarzyszenie „Reduta Tradycji Historii Ziemi Lubawskiej”,
12. Nasz Górny Kurzętnik,
13. Nasza Wieś Otręba.

Fundacje:

1. Fundacja Psychoedukacyjna „Aspiracje”,
2. Fundacja Kacze Bagno – Miejsce Inicjatyw Pozytywnych,
3. Fundacja Inicjatyw Krajobrazowych „Wybudowania”,
4. Fundacja „Drogowskazy”,
5. Fundacja „Narodowa”

Uczniowskie Kluby Sportowe:

1. LUKS Towarzystwo Krzewienia Kultury Fizycznej,
2. UKS „Nobliści”,
3. SMS Kurzętnik.

10. Ochrona środowiska

Podstawą funkcjonowania systemu zarządzania środowiskiem dla Gminy Kurzętnik są założenia zawarte w „Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Kurzętnik na lata 2018 - 2022”, który został sporządzony na podstawie art. 17 ust 1 ustawy Prawo ochrony środowiska (t. j. Dz. U. 2020, poz. 1219) i spaja wszystkie działania dotyczące ochrony środowiska i przyrody w gminie.

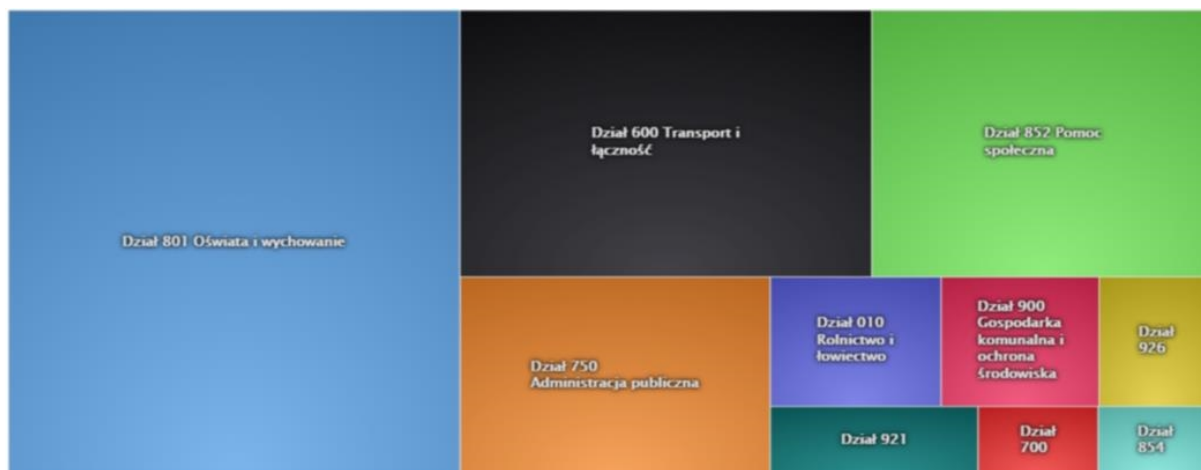
Program Ochrony Środowiska wyznacza cele i kierunki działań, jakie należy podjąć, aby poprawić stan środowiska przyrodniczego oraz utrzymać go na poziomie zgodnym z przepisami prawa. Uwzględnia działania prowadzące do zrównoważonego gospodarowania zasobami środowiska, poprawy stanu środowiska, poprawy stanu jakości powietrza, zapewnienia racjonalnej gospodarki odpadami, gospodarki wodno-ściekowej, przeciwdziałania zmianom klimatu i adaptacji do nich, zapobiegania klęskom żywiołowym oraz do zwiększenia bezpieczeństwa powodziowego mieszkańców. Kształtuje lokalną politykę środowiskową. Analizuje i ocenia istniejące uwarunkowania przyrodnicze oraz przedstawia konkretne zadania do wykonania przez instytucje ochrony środowiska.

Rys. Krajobraz Kurzętnika - źródło: <https://www.facebook.com/GminaKurzetnik/>

11. Finanse publiczne

Suma wydatków z budżetu gminy Kurzętnik wyniosła w 2018 roku 52,7 mln złotych, co daje 5,8 tys złotych w przeliczeniu na jednego mieszkańca. Oznacza to wzrost wydatków o 9.8% w porównaniu do roku 2017. Największa część budżetu gminy Kurzętnik - 25% została przeznaczona na Dział 801 - Oświata i wychowanie.

Rys. Finanse publiczne podzielone na działy, źródło: https://www.polskawliczbach.pl/gmina_Kurzetnik#finanse-publiczne

Duża część wydatków z budżetu przeznaczona została na Dział 600 - Transport i łączność (13%) oraz na Dział 852 - Pomoc społeczna (10.8%). Wydatki inwestycyjne stanowiły 12,1 mln złotych, czyli 22,9% wydatków ogółem. Suma dochodów do budżetu gminy Kurzętnik wyniosła w 2018 roku 52,0 mln złotych, co daje 5,7 tys. złotych w przeliczeniu na jednego mieszkańca. Oznacza to wzrost dochodów o 13.3% w porównaniu do roku 2017. Największa część dochodów wygenerował Dział 758 - Różne rozliczenia (29.3%). Duża część wpływów pochodzi z Dział 756 - Dochody od osób prawnych, fizycznych i od innych jednostek (19%) oraz z Dział 852 - Pomoc społeczna (6.1%). W budżecie gminy Kurzętnik wpływy z tytułu podatku dochodowego od osób fizycznych wynosiły 464 złotych na mieszkańca (8,1%), natomiast dochód z tytułu podatków dochodowych od osób prawnych wynosił 8,0 złotych na mieszkańca (0,1%).

CZĘŚĆ III - PROGRAMOWA

W tej części strategii zawarte są programy szczegółowe polityki i pomocy społecznej, przeznaczone do realizacji na terenie Gminy. Zostały one ujęte w formie misji, celów szczegółowych i kierunków działań.

1. Misja

MISJA:

GMINA KURZĘTNIK – WSPÓLNIE, AKTYWNIE, BEZPIECZNIE.

Cel główny:

Jeden zintegrowany i interdyscyplinarny system międzyinstytucjonalnego wsparcia dla osób i rodzin zagrożonych wykluczeniem lub marginalizacją społeczną.

Misją strategii jest przede wszystkim kompleksowe rozwiązywanie kwestii społecznych oraz działania profilaktyczne w obszarach wskazanych w Diagnozie niniejszej Strategii: brak integracji i marginalizacja grup zagrożonych wykluczeniem społecznym, przemoc w rodzinie, bezrobocie wśród mieszkańców – klientów pomocy społecznej, animacja współpracy partnerskiej na rzecz rozwiązywania problemów społecznych, opieka nad dzieckiem i rodziną. W myśl strategii Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej powinien funkcjonować, jako instytucja aktywizująca i wzmacniająca oraz łącząca zbiorowość lokalną. Powinien być liderem i inspiratorem współpracy partnerskiej na terenie Gminy, ale przede wszystkim tworzyć politykę społeczną w Gminie.

2. Cele strategiczne

Cel strategiczny 1:

Integracja z lokalną społecznością osób zagrożonych marginalizacją społeczną.

Cele szczegółowe:

1. Ograniczanie ubóstwa i zapewnienie bezpieczeństwa socjalnego osobom najuboższym.
2. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu oraz wspieranie osób i rodzin zagrożonych marginalizacją i wykluczeniem.
3. Animacja i organizacja wspólnych kampanii, imprez, pikników służących wspólnemu obcowaniu różnych grup społecznych.
4. Umożliwienie osobom niepełnosprawnym pełnego udziału w życiu społecznym.

Rekomendacje i kierunki działań

- Udzielanie pomocy materialnej zgodnie z ustawą o pomocy społecznej, innymi ustawami.
- Opracowywanie co roku bilansu potrzeb w zakresie pomocy społecznej.
- Badanie i monitorowanie bezpieczeństwa socjalnego osób korzystających ze wsparcia materialnego.
- Rozwijanie szeroko rozumianego poradnictwa dla osób długotrwale korzystających z pomocy społecznej, w tym tworzenie biur porad społecznych, przeciwdziałanie bezradności tej grupy osób.
- Realizowanie programów służących zaspokajaniu podstawowych potrzeb dzieci z rodzin ubogich – Integracja z lokalną społecznością osób zagrożonych marginalizacją społeczną.
- Współpraca z organizacjami pozarządowymi w zakresie pomocy materialnej dla rodzin będących w trudnej sytuacji życiowej oraz innych form wsparcia tych rodzin.
- Wspieranie programów propagujących i promujących wśród środowisk zagrożonych utratą bezpieczeństwa socjalnego postaw aktywnych, pomocy sąsiedzkiej, inicjowanie powstania grup samopomocy.
- Podniesienie poziomu infrastruktury szkolnej poprzez m.in. budowę pracowni tematycznych, propagowanie kół zainteresowań wśród dzieci i młodzieży.
- Dostosowanie obiektów użyteczności publicznej do potrzeb osób niepełnosprawnych
- Podnoszenie standardu infrastruktury sportowo-rekreacyjnej dla dzieci i młodzieży.

- Zwiększenie dostępu do służby zdrowotnej i społecznej na terenie gminy poprzez propagowanie polityki prorodzinnej.
- Przeciwdziałanie wszelkim formom dyskryminacji w środowisku lokalnym ludzi biednych i zagrożonych wykluczeniem społecznym (praca socjalna, kampanie medialne).
- Wspólne działania na poziomie świetlic – aktywizujące i integrujące młodzież z różnych środowisk.
- Podnoszenie świadomości społecznej na temat osób niepełnosprawnych oraz ich praw i uprawnień, w szczególności poprzez rozpowszechnianie informacji o prawach i uprawnieniach osób niepełnosprawnych oraz dostępnych formach pomocy za pośrednictwem Internetu i mediów lokalnych (prasa, radio, telewizja kablowa).
- Organizowanie spotkań z przedstawicielami organizacji pozarządowych, działających na rzecz osób niepełnosprawnych, oraz spotkań indywidualnych z organizacjami pozarządowymi celem bieżącej wymiany doświadczeń.
- Bieżące informowanie niepełnosprawnych o możliwościach dofinansowania uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych oraz możliwościach zakupu sprzętu rehabilitacyjnego.
- Zapewnienie osobom niepełnosprawnym prawa do życia w środowisku wolnym od barier funkcjonalnych, w tym w szczególności poprzez kontynuację łamania barier architektonicznych w miejscach publicznych.
- Wspieranie rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych poprzez systematyczną współpracę z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie oraz Powiatowym Urzędem Pracy i informowanie środowiska o istniejących możliwościach zatrudnienia.
- Kampanie społeczne "Bezpieczny Senior" i przeciwdziałanie przemocy wobec osób starszych i niepełnosprawnych.
- Prowadzenie Klubu seniora lub Dziennego Domu Pobytu dla Seniorów.
- Utworzenie mieszkań chronionych.
- Realizacja dodatkowych usług społecznych w oparciu o programy lokalne.

Cel strategiczny 2:**Redukowanie bezrobocia i wsparcie osób pozostających bez zatrudnienia****Cele szczegółowe:**

1. Monitoring socjalny – wypracowanie form postępowania wobec osób w sytuacji kryzysowej długotrwałego pozostawania bez pracy.
2. Rozwijanie aktywnych form pomocy osobom bezrobotnym, w tym szczególnie bezrobotnym długotrwale i kobietom.

Rekomendacje i kierunki działań:

- Objęcie pracą socjalną osób długotrwale bezrobotnych, tak by zachęcać je do systematycznego poszukiwania zatrudnienia. W szczególności należy dążyć do udzielenia osobom bezrobotnym wszechstronnej pomocy w zakresie: poradnictwa, zapoznania z aktywnymi technikami poszukiwania pracy.
- Objęcie pomocą materialną rodzin dotkniętych problemem bezrobocia.
- Współpraca pracowników socjalnych i doradców zawodowych w zakresie organizacji szkoleń i zmiany kwalifikacji osób bezrobotnych.
- Współudział w programach realizowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego przez instytucje rynku pracy.
- Stała współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy w zakresie rozwoju form zatrudnienia na terenie gminy: organizowanie prac społecznie użytecznych, redukowanie bezrobocia i wsparcie osób pozostających bez zatrudnienia.
- Organizowanie prac interwencyjnych i robót publicznych, promowanie klubów pracy i szkoleń.
- Bieżący monitoring ofert programowych i ewentualne opracowanie projektów mających na celu rozwiązywanie problemu bezrobocia, w szczególności wśród kobiet i osób długotrwale bezrobotnych.
- Rozwijanie przez władze na terenie gminy sprzyjającego klimatu dla organizacji pozarządowych mogących tworzyć i prowadzić podmioty ekonomii społecznej.
- Rozwijanie na terenie gminy sprzyjającego klimatu dla potencjalnych inwestorów, mogących tworzyć nowe miejsca pracy.

Cel strategiczny 3:

Partnerska współpraca międzysektorowa w celu zapobiegania i niwelowania problemów społecznych oraz rozwój świadomości mieszkańców.

Cele szczegółowe:

1. Animacja i zawiązanie partnerstwa międzysektorowego z wykorzystaniem potencjałów członków partnerstwa.
- Uczestnicy partnerstwa: władze gminne i powiatowe, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, organizacje pozarządowe, szkoły, biblioteki, przedsiębiorcy, organizacje, wolontariusze, kościoły i inne.
2. Opracowanie programu edukacji ekologicznej dla mieszkańców gminy.

3. Wspieranie i organizowanie zajęć dydaktyczno-plenerowych dla dzieci i młodzieży.

Rekomendacje i kierunki działań:

- Wypracowanie wspólnych kierunków działań oraz mapy problemów społecznych na terenie Gminy.
- Realizacja strategii partnerstwa.
- Partnerska współpraca międzysektorowa w celu zapobiegania i niwelowania problemów społecznych.
- Działania informacyjno-edukacyjne "Przeciw przemocy" dla dzieci w szkołach i dla rodziców.
- „Szkoła dla rodziców.”
- Systematyczna współpraca.

Cel strategiczny 4:

Budowa zintegrowanego systemu profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień dla młodzieży, rodzin i innych wymagających interwencji grup.

Cele szczegółowe:

1. Zapobieganie powstawaniu nowych problemów uzależnień.
2. Zmniejszanie rozmiarów problemów, które aktualnie występują.
3. Zwiększenie zasobów niezbędnych do radzenia sobie z już istniejącymi problemami.
4. Przeciwdziałanie przemocy domowej.

Rekomendacje i kierunki działań:

- Promowanie zdrowego stylu życia, wolnego od nałogów.
- Kontynuowanie form profilaktyki, kierowanej w szczególności do dzieci i młodzieży.
- Wspieranie Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (ze strony Urzędu Gminy oraz radnych gminnych) poprzez finansowanie szkoleń i superwizji oraz podejmowanie działań, które służą ograniczaniu dostępności alkoholu (np. mniejsze limity punktów, większe odległości, zakaz sprzedaży alkoholu w nocy).
- Zwiększanie świadomości osób młodych odnośnie zagrożeń wynikających ze stosowania używek.

Cel strategiczny 5:

Budowa środowiska wspierającego i opiekującego się dzieckiem i rodziną.

Cele szczegółowe:

1. Promocja i rozwój zastępczej formy opieki.
2. Pomoc w usamodzielnianiu się wychowanków z rodzin zastępczych oraz placówek opiekuńczo-wychowawczych.
3. Zapobieganie kryzysom rodziny oraz wspieranie osób i rodzin doświadczających kryzysów i przemocy w rodzinie.

Rekomendacje i kierunki działań:

- Promowanie i wzmacnianie profesjonalnego i kompleksowego poradnictwa rodzinnego (międzygminne „Szkoły dla Rodziny”, poradnie, mediacja, trening umiejętności wychowawczych i terapeutycznych).
- Wspieranie dostępności wszelkich form zajęć oferowanych przez placówki wsparcia dziennego, w tym w zakresie sprawowania opieki, pomocy w nauce, organizacji czasu wolnego, zajęć sportowych, rozwoju zainteresowań, a także zajęć specjalistycznych, tj. socjoterapeutycznych, terapeutycznych, korekcyjnych, kompensacyjnych i logopedycznych.
- Rozwój alternatywnych form spędzania wolnego czasu dla dzieci i młodzieży oraz rodzin (koła zainteresowań, place zabaw, obiekty sportowe, rekreacyjne, kulturalne, festyny integracyjne).
- Wspieranie działań profilaktycznych zapobiegających dysfunkcjom rodzin (np. programy profilaktyczne, pogadanki, spotkania, warsztaty, akcje informacyjne, zajęcia edukacyjne).

Cel strategiczny 6:

Rozwój społeczeństwa obywatelskiego

Cele szczegółowe:

1. Poprawa dostępu do informacji na temat funkcjonujących organizacji pozarządowych w powiecie.
2. Wspieranie organizacji pozarządowych w pozyskiwaniu środków zewnętrznych.
3. Zwiększenie wsparcia merytorycznego dla organizacji pozarządowych i społecznych.

Rekomendacje i kierunki działań:

- Wspieranie oddolnych inicjatyw lokalnych, szczególnie na terenach wiejskich.
- Wspieranie inicjatyw lokalnych w zakresie tworzenia miejsc pracy (wioski i zagrody tematyczne).
- Wspieranie nowoczesnych form aktywizacji obywatelskiej, np. budżet partycypacyjny, konsultacje społeczne drogą elektroniczną.
- Podjęcie działań w kierunku upowszechniania i zwiększenia dostępności do informacji publicznej.

- Wspieranie procesu wyłaniania i kształcenia lokalnych liderów społecznych.
- Edukacja skierowana do dzieci, młodzieży i dorosłych zwiększająca kompetencje w działalności społecznej i obywatelskiej.
- Wspieranie działań pobudzających tożsamość regionalną.
- Włączanie obywateli i organizacji non - profit w działania związane z promocją środowisk lokalnych.

3. Realizatorzy działań Strategii

Podmioty odpowiedzialne za realizację działań:

Wójt, Rada Gminy, Urząd Gminy, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, placówki oświatowe, Gminne Centrum Kultury, Gminny Samodzielny Zakład Opieki Zdrowotnej, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespół Interdyscyplinarny.

Partnerzy w realizacji działań:

Powiatowy Urząd Pracy w Nowym Mieście Lubawskim, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, Powiatowe Centrum Rozwoju Edukacji, Policja, Prokuratura Rejonowa, Sąd Rejonowy, kuratorzy sądowi, Przychodnia Terapii Uzależnień i Współuzależnienia, placówki służby zdrowia, placówki opiekuńczo-wychowawcze, w tym świetlice, placówki i jednostki sportowo-rekreacyjne, ośrodki wsparcia, domy pomocy społecznej, noclegownie i schroniska spoza gminy, organizacje pozarządowe, Kościół, społeczność lokalna, inwestorzy, lokalni przedsiębiorcy.

4. Monitoring i ewaluacja

Monitoring i ewaluacja zapisów strategicznych polegają na systematycznej ocenie realizowanych działań oraz modyfikacji kierunków działania w przypadku istotnych zmian społecznych, które mogą pojawić się poprzez zmianę regulacji prawnych czy też narastanie poszczególnych dolegliwości społecznych. Całościowa ocena wymaga odpowiedzi na pytania o zgodność ocenianej polityki z przyjętymi wartościami i zasadami. Ewaluacja jest działalnością z natury normatywną, gdyż z jednej strony wykorzystuje się w niej istniejące normy, z drugiej zaś w jej wyniku mogą pojawić się propozycje wprowadzenia nowych norm i procedur. Jest także działalnością instrumentalną, ponieważ jej podstawowym celem jest dostarczenie podmiotom polityki społecznej praktycznej wiedzy potrzebnej przy podejmowaniu decyzji.

Sugerowanymi elementami skutecznego monitoringu i ewaluacji powinien być:

1. Zespół wdrażający strategię. W jego skład mogą wejść m.in.: kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej oraz inne osoby wskazane przez władze Gminy (np. w kwestiach spornych niezależny ekspert zewnętrzny).
2. Ocena wdrażania strategii. Zespół wdrażający strategię winien się zbierać w celu oceny poziomu wdrażania poszczególnych działań.

5. Wskaźniki stopnia efektywności i realizacji strategii

Zespół wdrażający strategię będzie mógł korzystać z szerokiego wachlarza wskaźników odzwierciedlających ważne wartości zakładane do osiągnięcia i ukierunkowujące proces rozwoju.

1. W obszarze dotyczącym ludności:

- przyrost naturalny na 1.000 osób,
- saldo migracji na 1.000 osób.

2. W obszarze dotyczącym rynku pracy:

- udział zarejestrowanych bezrobotnych w ogólnej liczbie czynnych zawodowo,
- udział bezrobotnych do 30 roku życia w ogólnej liczbie bezrobotnych,
- liczba poszukujących pracy na jedno wolne miejsce pracy.

3. W obszarze dotyczącym dochodów i wydatków ludności:

- dochody do dyspozycji gospodarstw domowych,
- dochody na 1 osobę w podstawowych typach gospodarstw domowych,
- odsetek osób żyjących w ubóstwie,
- głębokość ubóstwa,
- udział gospodarstw domowych oceniających swoją sytuację, jako złą lub bardzo złą.

4. W obszarze dotyczącym oświaty i wykształcenia:

- liczba ludności z wykształceniem wyższym na 1.000 osób w wieku 25 lat i więcej,
- liczba ludności z wykształceniem co najmniej średnim na 1.000 osób w wieku 20 lat i więcej.

Wskaźniki – instrumenty polityki społecznej, za pomocą, których cele mogą być osiągnięte lub które mogą wspomagać procesy osiągania celów. Są to m.in. procentowe udziały:

- osób dotkniętych problemami alkoholowymi korzystających z pomocy w tym zakresie w ogóle osób dotkniętych tymi problemami,
- młodzieży wyedukowanej w zakresie zagrożeń alkoholowych w ogóle młodzieży,
- młodzieży wyedukowanej w zakresie zagrożeń związanych z narkotykami w ogóle młodzieży,
- osób dotkniętych problemami narkomanii korzystających z pomocy w tym zakresie w ogóle osób dotkniętych tymi problemami,
- osób dotkniętych problemami ubóstwa korzystających z pomocy w tym zakresie w ogóle osób dotkniętych tymi problemami,
- osób dotkniętych problemami dotyczącymi niepełnosprawności korzystających z pomocy w tym zakresie w ogóle osób dotkniętych tymi problemami.

Powyższe wskaźniki są w większości dostępne w zbiorach statystyki publicznej oraz w zasobach informacyjnych instytucji zajmujących się pomocą społeczną. Część danych może być zbierana okresowo poprzez badania ankietowe wśród mieszkańców Gminy oraz w kluczowych dla rozwiązywania problemów społecznych instytucjach. Ostateczny kształt systemu monitoringu

powinien zostać skorelowany z projektami, które będą realizowane w ramach strategii. Najpowszechniej wskaźniki lokalnej efektywności osiągniętych celów są pogrupowane wokół najważniejszych obszarów realizacyjnych strategii i odnoszą się do poszczególnych zagadnień.

Podstawowymi wskaźnikami, jakie mogą być przyjęte dla pomiaru efektywności wdrażania strategii, są wskaźniki ekonomiczne i społeczne.

Ekonomiczne:

stopień poniesionych nakładów, koszty jednostkowe uzyskania efektu, ilość środków finansowych przeznaczonych na realizację danego projektu.

Społeczne:

liczba programów i projektów socjalnych zrealizowanych w odniesieniu do poszczególnych celów strategicznych, liczba uczestników szkoleń i warsztatów, ocena wartości merytorycznej realizowanych projektów, inicjatywy społeczne w obszarze aktywizacji i integracji społecznej, liczba osób usamodzielnionych.

6. Cechy programów i projektów

Strategia rozwiązywania problemów społecznych będzie skuteczna, o ile przedstawiciele samorządu lokalnego znajdą zasoby umożliwiające budowę i realizację programów celowych zgodnych z przyjętymi kierunkami działań. Programy można realizować w okresach rocznych, dłuższych lub krótszych, w zależności od charakteru danego projektu. Przy budowie projektów znaczenie będą miały środki, które Rada Gminy rocznie będzie przeznaczała na ten cel. Projekty winny być realizowane w ramach:

- własnych środków samorządu,
- źródeł zewnętrznych krajowych.

7. Źródła finansowania.

Zakłada się, że źródłami finansowania lub współfinansowania przedsięwzięć przewidzianych do realizacji w ramach Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Kurzętnik będą:

- budżet Państwa,
- budżet Gminy,

- środki celowe funduszy krajowych,
- fundusze Unii Europejskiej,
- budżet podmiotów odpowiedzialnych za dane działania oraz
- inne źródła.

8. Oczekiwane efekty działań

Biorąc pod uwagę słabe i mocne strony uwarunkowań społecznych, szanse i zagrożenia, możliwości finansowe, lokalowe i kadrowe można założyć pewne efekty podejmowanych działań, wśród nich:

- podniesienie poziomu wiedzy o problemach grup dysfunkcyjnych,
- zwiększenie szans na pozostanie osób starszych i niepełnosprawnych w środowisku,
- ograniczenie społecznej izolacji,
- podniesienie jakości usług opiekuńczych,
- stworzenie szansy integracji i aktywizacji społecznej osób niepełnosprawnych i przewlekle chorych,
- stworzenie na terenie gminy kompleksowej pomocy rodzinie i dziecku,
- zmniejszenie zjawiska demoralizacji i nieprzystosowania społecznego dzieci i młodzieży,
- wzrost poziomu wiedzy na temat prawidłowego pełnienia funkcji opiekuńczo – wychowawczych,
- zmniejszenie zjawiska zaniedbań i przemocy domowej,
- zwiększenie skuteczności interwencji prawno-administracyjnych wobec przemocy i innych zaburzeń w funkcjonowaniu rodziny,
- zmniejszenie ilości osób spożywających alkohol,
- minimalizowanie skutków nadużywania alkoholu oraz przemocy domowej,
- zmniejszenie liczby bezrobotnych,
- ochrona dzieci przed skutkami bezrobocia ich rodziców.

9. Uwagi końcowe

Strategia precyzuje cele w zakresie problemów społecznych stojące przed mieszkańcami i władzami gminy, nakreśla także pożądane kierunki ich realizacji. Jest to wieloletni dokument o charakterze na wpółotwartym, co wiąże się z koniecznością jego uszczegółowienia i modyfikowania w trakcie całego okresu wdrożeniowego. Filozofia Strategii zakłada bowiem długofalowe i międzyinstytucjonalne działania, których istotą jest zapewnienie mieszkańcom gminy Kurzętnik bezpiecznych warunków sprzyjających rozwojowi osobistemu oraz zawodowemu poprzez przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu, a także tworzenie sprawnie działającego systemu pomocy osobom i rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji społecznej, psychologicznej i materialnej.

Strategia może być szansą na optymalne wykorzystanie potencjału ludzkiego i materialnego tkwiącego w gminie Kurzętnik. Stanowi ona bazę do aktywizacji wszystkich partnerów lokalnej polityki społecznej. Daje wreszcie możliwość powołania lokalnych koalicji, porozumień na rzecz realizacji konkretnych projektów i programów społecznych. Skorzystanie z tej szansy leży głównie po stronie samorządu gminy, który może włączyć różnego typu organizacje społeczne i biznesowe do wspólnego działania i stać się inicjatorem zmian daleko wykraczających poza ramy niniejszej Strategii.

Zapisy zawarte w Strategii będą realizowane w ramach kierunków poszczególnych działań, w zależności od posiadanych przez samorząd i pozyskanych z zewnątrz środków finansowych. Inne dokumenty programowe w zakresie lokalnej polityki społecznej powinny być zgodne z wytyczonymi w niniejszym dokumencie celami strategicznymi i kierunkami działań. Powinny je również rozwijać i uszczegóławiać. Odnosi się to zarówno do programów przyjmowanych przez organy samorządu corocznie, jak i dokumentów wieloletnich.

UZASADNIENIE

do uchwały w sprawie przyjęcia Strategii rozwiązywania problemów społecznych Gminy Kurzętnik na lata 2021-2025

Konieczność opracowania Strategii rozwiązywania problemów społecznych wynika z art. 17 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1876) oraz art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 12 kwietnia 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2019 r. poz. 2277 z późn. zm.).

Strategia pozwoli na racjonalizację lokalnej polityki społecznej. Dokument określa misję oraz wyznacza cele strategiczne i działania, których wdrożenie powinno w znaczny sposób przyczynić się do rozwiązania wielu problemów społecznych i zminimalizować ich skutki. Strategia stanowi zatem podstawę do realizacji stosunkowo trwałych wzorów interwencji społecznych, które mają przyczynić się do poprawy warunków życia mieszkańców, w szczególności tych, którzy są zagrożeni marginalizacją i wykluczeniem społecznym, i doprowadzić do integracji społecznej.

Strategia stanowi materiał wyjściowy do opracowania szczegółowych programów i projektów pomocy społecznej. Skuteczność wyznaczonych w niej działań pomocowych będzie zależała zarówno od posiadanych i pozyskanych przez gminę środków finansowych, jak i szerokiej, aktywnej i skoordynowanej współpracy przedstawicieli administracji samorządowej i partnerów społecznych, w tym organizacji pozarządowych.